

ANVISNINGAR FÖR ANSÖKAN: KOMMUN- OCH ORGANISATION-HELMI -UNDERSTÖD FÖR KONKRETA BEVARINGS-, RESTAURERINGS- OCH VÅRDÅTGÄRDER AV LIVSMILJÖER

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen i Nyland) beviljar statsunderstöd för kommuner, föreningar och stiftelser i Finland. Åtgärderna bör vara i enlighet med Helmi-programmet och förbättra naturens mångfald med konkreta bevarings-, restaurerings- och vårdåtgärder. Ansökningstiden av understödet är 15.9-31.10.2022.

Vid beviljande av understöd tillämpas statsunderstödslagen (688/2001). Statsunderstöden är behovsprövade specialunderstöd enligt definitionen i statsunderstödslagen.

SÖKANDE AV UNDERSTÖD

Specialunderstödet är avsett för kommuner, samkommuner, andra kommunägda aktörer, föreningar, stiftelser, gemensamma vattenområdets andelslag och dessas konsortium, dvs. fiskeriområden. Sökande kan också genomföra gemensamma samprojekt. I dessa fall beviljas understödet enbart till den huvudsökande som i sig ansvarar för hela projektets alla parter. Alla parter i konsortiet måste uppfylla de krav som tidigare angetts.

MÅL FÖR UNDERSTÖDET

Ett centralt mål i statsminister Marins regeringsprogram är att stoppa utarmningen av naturens biologiska mångfald. Regeringsprogrammet innehåller flera åtgärder för att skydda den biologiska mångfalden, och en av de viktigaste åtgärderna gäller att genomföra ett program för att förbättra livsmiljöerna. Det centrala programmet för detta har fått namnet Helmi. Det huvudsakliga syftet med programmet Helmi är att stärka den biologiska mångfalden och förbättra livsmiljöerna bland annat genom att skydda och restaurera myrmarker, restaurera och vårda fågelvatten, vårdbiotoper och skogliga livsmiljöer samt restaurera vatten- och strandnatur.

NTM-centralen i Nyland beviljar understöd till konkreta bevarings-, restaurerings- och vårdprojekt enligt målen för Helmi-programmet.

Kartläggningar, planer och tillståndsprocesser kan ingå i projekten om de konkreta restaurerings- eller vårdåtgärderna vidtas samtidigt eller om de finansieras på något annat sätt och följer en bestämd tidtabell. Projekten kan även innehålla informations- och kommunikationsåtgärder då de stöder de praktiska skötselåtgärderna.

Bidraget riktas i första hand till mark som ägs eller innehas av kommuner. Projekten kan även ske på mark som ägs av någon annan. För att säkerställa skötselåtgärderna samt dessas kontinuerlighet bör man i dessa fall ha skriftliga markägaravtal. Om projekten är inriktade på privat mark bör även bestämmelser om statligt stöd beaktas vid tillämpningen.

UNDERSTÖD SOM KAN SÖKAS

Det anslag som reserverats för Kommun- och Organisation-Helmi kan enligt budgeten användas fram till utgången av 2024. **Projektet skall vara slutfört senast den 31.10.2024.** **Betalningsansökan, slutrapporten och andra dokument som berör projektets avslutande bör lämnas in senast den 15.11.2024.** Tidtabellen för projektet skall presenteras även i projektplanen.

Beviljandet av understödet grundar sig på en övergripande bedömning och utvärdering över projektens förväntade effekt för att förbättra den biologiska mångfaldens tillstånd. Projektens effekt bedöms speciellt efter följande kriterier: Objektets kända naturvärden, målen för bevarings-, restaurerings- och vårdåtgärderna och dessas förhållande till Helmi-programmets mål, projektets kostnadskalkyl i förhållande till förväntade resultat och de realistiska möjligheterna att genomföra åtgärderna, åtgärdernas effekt, kontinuerlighet och uppföljning samt säkerställning av omfattande ekologiska helheter.

Av projektets totala stödberättigande kostnader beviljas det högst ett bidrag av 80 %. Av särskilda skäl kan ett understöd av 95% beviljas. Motiveringen till den högre bidragsandelen kan vara till exempel att en stor del av projektets åtgärder genomförs som volontärarbete, exempelvis som en förenings talkoarbete. Som motivering kan även godtas betydande naturvärden, såsom till exempel utrotningshotade arter som kräver akut vård.

Kostnader kan uppstå endast efter att NTM-centralen har fattat ett beslut över statsunderstödet. Faktiska utgifter av projekt som beviljats understöd godkänns mot fakturor efter det att den övervakare som utnämnts av NTM-centralen har godkänt slutrapporten. Det är möjligt att ansöka om betalning enligt faktiska kostnader i högst tre delbetalningar. Sökande kan ansöka om ett förskott på upp till 20%. Utbetalningen sköts av Närings-, trafik- och miljöcentralernas (NTM centralernas) och arbets- och näringsbyråernas (TE-byråernas) utvecklings- och förvaltningscenter (KEHA-centret).

Godtagbara kostnader är anskaffningskostnader som är direkt relaterade till genomförandet av projektet, som beroende på projektet kan vara inköp av tjänster, utrustning och tillbehör. Även kostnaderna för inventeringar, planer och konsekvensanalyser godkänns då de direkt berör projektet och de konkreta vårdåtgärderna vidtas samtidigt, eller om de finansieras på något annat sätt och följer en bestämd tidtabell.

Acceptabla kostnader inkluderar också resekostnader. Bidrag kan även beviljas för andra kostnader i genomförandet av projektet. Beroende av projektet kan detta vara exempelvis informations- och kommunikationskostnader, strukturer för att skydda betydande naturvärden, skolning eller momskostnader ifall mervärdesskatt slutligen skulle betalas av stödmottagaren.

Som godtagbara personalkostnader anses de anställda som är anställda för projektet samt kostnaderna för andra anställda då stödmottagaren genom tidsövervakning visar på ett tillförlitligt sätt arbetsfördelningen till projektet. Kostnaderna måste vara nödvändiga och rimliga för projektet.

Talko-arbete kan inte inkluderas i de godkända kostnaderna. En betydande mängd talkoarbete under projektet kan ligga som grund för en högre bidragsprocent. I dessa fall bör man föra en timjournal över arbetet som utförs kostnadsfritt och bifoga denna i betalningsansökan i enlighet med anvisningarna i beslutet.

Mervärdesskatt

Vid bidrag som beviljats till kommunerna accepteras endast moms fria kostnader.

Andra sökanden bör själv reda ut och meddela ifall de får mervärdesskattens andel avdragen från sin egen beskattning. Ifall mervärdesskatten av räkningarna i fråga tillfaller den sökanden, dvs. den betalas slutligen av stödmottagaren, kan dessa momskostnader inkluderas i de stödberättigade kostnaderna.

Inkomster av projektet

Möjliga inkomster minskar på mängden stödberättigade kostnader, varefter understöd kan beviljas till de överblivande kostnaderna.

I projekt där det uppkommer godtagbara virkesinkomster, bör inkomsterna i helhet inkluderas i projektets kostnadskalkyl.

NTM-centralen beviljar inte understöd till sådana projekt som medför en direkt ekonomisk nytta.

Stödberättigande kostnader är inte:

- avskrivningar, insamlingskostnader
- affärs- och investeringskostnader
- reservationer

- värderade kostnader som inte baseras på redan uppkomna kostnader
- låneamortering
- ränta på lån
- avgifter till icke-lagstadgade tilläggs pensioner
- avgångsvederlag eller lönekostnader som betalats utan skyldighet att arbeta under uppsägningstiden
- prestationsbonusar
- rättegångskostnader eller domstolsersättning
- straffavgifter, såsom böter eller dröjsmålsränta
- understödets återbetalning, indrivningsskyldigheter eller kreditförlust vid ytterligare delat bidrag

Dessutom inkluderar stödberättigande kostnader inte till exempel representationskostnader, stipendier, bidrag, reklam- och marknadsföringskostnader, mötesavgifter, priser, donationer och finansieringskostnader.

Strukturerna för rekreationsbruk, med undantag för ett värdefullt naturskydd väsentliga strukturer eller vägledande skyltar, är inte heller acceptabla kostnader.

Bidrag beviljas inte för ekonomisk verksamhet.

PROJEKT OCH ANSÖKNINGSTEMAN

Projekten som beviljas stöd kan förverkligas på ett eller flera områden och åtgärderna kan riktas till en eller fler livsmiljöteman. Nedan finns presenterat observationer samt begränsningar för de olika teman i Helmi-programmet.

Restaurering av myrar

Utanför skyddsområden riktas understödet till de egentliga restaureringsåtgärderna. Detta innebär att för restaureringen eventuellt nödvändiga avverkningar, inklusive kostnader och försäljningsinkomster, utesluts från projektet. På skyddsområden bör inkomsterna av avverkningar inkluderas i kostnadskalkylerna.

Restaurering av fågelvatten och våtmarker

- Projekten kan utföras på SPA-områden och på andra fågelmässigt värdefulla skyddsområden eller
- På området utanför skyddsområden, i vilket fall objektet bör
 - tillhöra till ett fågelmässigt värdefullt vattenområde eller ett större Helmi-livsmiljöområde
 - Fylla sökkriterierna för SOTKA-våtmarker:
 - Ansökan måste inkludera alla markägares samtycke till skötseln
 - Sökanden måste förbinda sig till fortsatt skötsel under en period av tio år

- Området ska bedriva hållbar jakt som kontrolleras genom fågeltaxering ELLER
- Området fridlyses från jakt
- Förbud för tilläggsfoder
- Tilläggsinformation angående SOTKA-våtmarkernas kriterier: https://kosteikko.fi/wp-content/uploads/sites/2/2020/04/Valittavien-kohteiden-ominaisuudet_SOTKA_sv_final.pdf

Våtmarker omfattar inte våtmarker som byggts eller skall byggas i syfte att till exempel leda dagvatten, utom när åtgärder som vidtas mot dem förbättrar tillståndet för andra värdefulla Helmilivsmiljöer eller om särskilda fågelvärden redan har fastställts i de byggda våtmarkerna.

Restaurering och vård av vårdbiotoper

Som vårdbiotop räknas inte redan grundade ängar eller planerade ängar vars flora skapats genom sådd eller plantering av frön.

Vårdbiotopernas restaureringsåtgärder kan sikta in på att ta området till bete. Eftersom bidraget inte stöder ekonomisk verksamhet har projekt som riktar sig till vårdbiotoper följande begränsningar:

- 1) Bidrag beviljas i princip inte till områden som redan har ett miljöavtal. Om projektet av särskilt motiverade skäl är beläget på ett område där ett miljöavtal för jordbruk är i kraft, skall ansökan visa att de planerade åtgärderna inte överlappar miljöavtalets skyldigheter och att behovet av åtgärder inte beror på att skyldigheterna inte uppfylls. Till ansökan skall bifogas miljöavtalets innehavarens samtycke angående skötselåtgärderna och åtgärderna som planeras skall förhandlas med den myndighet som övervakar miljöavtalet (NTM-central N).
- 2) Den som beviljats understödet får inte själv agera som betesföretagare över objektet
- 3) Betet som restaureras med understödet bör i huvudsak bjudas ut genom ett öppet förfarande och ingen hyra får tas ut av betet

I projekten kan även nya livsmiljöer restaureras. Med detta menas miljöer som är kraftigt modifierade av människan och som har utvecklat en artsammansättning som är för vårdbiotoper och solexponerade områdena typisk och värdefull. Dessa kan omfatta till exempel bangårdar, vägrenar, flygplatser och områden för sandtäkt. Med bidraget stöds inte skapandet av nya livsmiljöer.

Vård av skogliga livsmiljöer

När det gäller skogsmiljöer undantas ekonomisk verksamhet genom att på de projekt som beviljats stöd utförs åtgärderna utanför skogsbruksområden, dvs. enbart på skyddsområden.

Restaurering av småvatten och strandnatur

Med småvatten avses objekt som är enhetliga med Helmi-programmet; bäckar och rännilar, tjärnar, källområden och källor, flador, glon och dessas förstadiet, samt även små, mångfaldsmässigt värdefulla dammar.

Med strandnaturen avses stränder, vars restaureringsåtgärder kan bidra till att förbättra en värdefull arts eller naturtyps skyddsnivå.

Bekämpning av främmande arter

Syftet är att bekämpa främmande arter på alla de Helmi-områden där man även gör andra restaurering- och vårdåtgärder. Om en främmande art är det enda hotet mot en speciellt värdefull,

utrotningshotad livsmiljö eller artförekomst kan dess bekämpning inkluderas i Helmi-programmet utan andra skötselåtgärder.

Fångst av främmande rovdjur

Åtgärderna bör vara anknutna till omfattande restaureringsplaner eller rikta sig till viktiga fågelvattensområden. Fångsten bör vara effektivt organiserat och systematiskt. Projekten skall använda sig av de allmänt godkända metoderna som även används i "Projektet Helmi-främmande rovdjur".

Tilläggsinformation angående Helmi-programmet hittas från adressen:

<https://ym.fi/sv/livsmiljoprogrammet-helmi>

UPPRÄTTANDE AV ANSÖKAN

Ansökan om understöd fylls i elektroniskt i regionförvaltningens e-tjänst.

https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/sv/palvelut?tyyppi=ya_environment_helmi

I understödsansökan skall anges riktiga och tillräckliga uppgifter om statsunderstödet användningssyfte samt andra uppgifter som myndigheten behöver för att kunna avgöra ansökan. Alla begärda bilagor måste lämnas in med ansökan. Vid behov kan en komplettering av ansökan begäras.

Uppgifter som begärs i ansökningsformuläret

Ansökningstypen kommer automatiskt, men man kan namnge projektet vid i rutan Projektets namn.

Information angående ansökande

En kontaktperson måste utses för projektet. I en gemensam ansökan från flera parter är det endast den sökande till projektet, som även ansvarar för projektet, som är den huvudsakliga ansökande.

Den ansökande skall meddela hur många parter som deltar i projektet. Samprojekt som inkluderar flera parter (konsortium) inkluderar fler ansökare. Till detta räknas inte med andra möjliga samarbetsparter.

PROJEKTETS NAMN

Du kan namnge projektet till exempel på basis av objektområdet och åtgärderna.

Bakgrund och allmän beskrivning

Beskriv objektets naturtyper och dessas nuvarande tillstånd. Berätta även om markägarsituationen, den gällande stadsplanen på området och beskriv planer för markanvändningen på högre nivå i plansituationen.

Inom vilka teman görs åtgärderna

Välj vilket Helmi-tema som målet/målen riktar sig till. Du kan välja ett eller flera alternativ.

Fastighetsbeteckning

Nämna alla fastighetsbeteckningar som det riktas åtgärder åt i projektet.

Mål och förväntade resultat

Beskriv kort projektets centrala mål. En mer detaljerad beskrivning skall ges i den plan som bifogas till ansökan.

De väsentliga fördelarna för den biologiska mångfalden och behovet av eftervård

Berätta hur projektet gynnar den biologiska mångfalden och hur dessa värden tryggas i framtiden (till exempel om det är ett skyddsområde, har området reserv för skydd i stadsplanen eller finns det något annat eget beslut i kommunen angående uteslutning från åtgärder).

Projektets förverkling

Ange projektets förverklingstid. Observera att projektet ska vara slutfört senast den 31.10.2024. Betalningsansökan, slutrapporten och andra dokument som berör projektets avslutande bör lämnas in senast den 15.11.2024.

Koppling med andra projekt

Beskriv möjliga kopplingar till andra projekt.

Projektets finansieringsplan

Ange hur projektets finansiering har planerats. Lägg till som rubrik det år, vart kostnaderna i fråga riktas till.

Kostnadsspecifikation för projektet

Uppge den totala uppskattade kostnaden för projektet, uppdelad i löner, personalbikostnader, resor, utrustning och tillbehör, externa tjänster, andra konsumtionsutgifter och omkostnader. Lägg till som rubrik det år, vart kostnaderna i fråga riktas till. Observera att kostnader i projektet kan uppstå endast efter att NTM-centralen har fattat ett beslut över statsunderstödet.

Omkostnader är de kostnader som uppstår i stödmottagarens allmänna förvaltning och som inte har direkt samband med någon specifik verksamhet eller något specifikt projekt. Om omkostnaderna uppkommer för operatören trots projektet kan kostnaderna inte riktas till projektets bokföring. Omkostnaderna får vara högst 15 % av kostnaderna för ett projekt som beviljats understöd.

Omkostnaderna skall:

- riktas tydligt med motiveringar
- vara i enlighet med kostnadsuppskattningen för projektet
- dokumenteras separat
- ha samma kriterier för hela användningsperioden

Omkostnaderna måste baseras på faktiska kostnader och man ska kunna visa att de realiserats.

Bilagor

NTM uppmanar de sökande att fylla i ansökningsformuläret och i samtliga fall upprätta som bilaga till ansökan:

- Projektplan, det vill säga en redogörelse av bakgrunden till projektet, hur åtgärderna genomförs, tidsplanen, målen, projektets betydelse och hållbarhet.
- Kostnadsuppskattning för projektet, finansieringsplan och kostnadsspecifikation
- När det gäller ett konsortium skall kontrakten som gäller alla andra parter än den huvudsökande inkluderas i ansökan

- Tillstånd och samtycken som projektet förutsätter, såsom samtycke från ägare och innehavare av mark- och vattenområde
- Karta med utmärkta åtgärdsområden (enligt möjligheterna helst som geodatamaterial) och beskrivning av plansituationen
- Föreningsregisterutdrag
- Andra bilagor som sökande önskar framföra

Om projektet i fråga eller ett annat projekt som nära anknyter till detta projekt har sökt eller beviljats annat understöd ska till ansökan bifogas:

- Ansökan och projektplan för anhängiggjorda ansökningar
- Beslut och projektplan för projekt som beviljats finansiering
- Miljöavtal

UTVÄRDERING I ANKNYTNING TILL UNDERSTÖD

Understöden övervägs i enlighet med 5 § och 7 § i statsunderstödslagen.

Ansökningarna bedöms enligt följande kriterier, så att de två första kriterierna poängsätts med 1–10 poäng och de tre sista kriterierna med 0–3 poäng. Största möjliga mängden poäng är då 29 poäng.

- 1) Målen för bevarings-, restaurerings- och vårdåtgärderna och dessas förhållande till Helmi-programmets mål
- 2) Projektets kostnadskalkyl i förhållande till förväntade resultat och de realistiska möjligheterna att genomföra åtgärderna
- 3) Åtgärdernas effekt, kontinuerlighet och uppföljning samt säkerställning
- 4) Omfattande ekologiska helheter
- 5) Bredare användning av använda verksamhetsmodeller och regional påverkan, inkl. konsortium

BESLUT OM UNDERSTÖD OCH EFTERFÖLJANDE ÅTGÄRDER

NTM fattar ett skriftligt beslut om statsunderstöd, positivt eller negativt. Ett positivt beslut om statsunderstöd innehåller villkor som stödmottagaren måste följa.

Finansiering beslutas specifikt för projektet. Statsunderstödet får endast användas för ändamål i enlighet med beslutet om statsunderstöd. Tidsplanen för slutrapporten och faktureringen anges i beslutet om understöd. Den som beviljats stöd bör lämna in slutrapporten om projektets framsteg innan kostnaderna faktureras.

Den som beviljats statsunderstöd ska utan dröjsmål meddela NTM-centralen om förändringar som påverkar förverkligandet av understödets syfte, användningen av understödet eller uppfyllandet av andra villkor och begränsningar som ställts för användningen av understödet. Utöver ovan nämnda ska stödmottagaren utan dröjsmål informera NTM-centralen om väsentliga förändringar som rör kvaliteten, omfattningen eller finansieringen av projektet som stöds.

NTM-centralen har i enlighet med 16 § i statsunderstödslagen rätt att vid utbetalning och övervakning av användningen av understöd utföra nödvändiga granskningar av ekonomin och verksamheten för mottagare av statsunderstöd.

LAGSTIFTNING SOM TILLÄMPAS

Behovsprövade statsunderstöd regleras i statsunderstödslagen som allmän lag. I statsunderstödslagen regleras särskilt kriterierna och förfarandena som tillämpas vid beviljande av statsunderstöd. Dessutom regleras förfarandet i förvaltningslagen och lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

- Statsunderstödslag (688/2001)
- Förvaltningslag (434/2003)
- Lag om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019)

Statsunderstöd beviljas efter ansökan. De allmänna förutsättningarna för beviljande av understöd är enligt 7 § 1 mom. i statsunderstödslagen:

- samhällelig godtagbarhet för ändamålet
- motivering av statsunderstödet med tanke på målen som fastställts för understödet
- nödvändighet med tanke på projektets eller verksamhetens art, omfattning och övriga stöd samt
- bidragets konkurrensneutralitet

Om statsunderstödet kan användas för lönekostnader måste sökande av statsunderstöd dessutom enligt statsunderstödslagen 7 § försäkra följande:

- att sökanden eller sökandens företrädare inte har dömts till straff genom en dom som vunnit laga kraft för användning av utländsk arbetskraft utan tillstånd eller genom att arbetsgivaren har gjort sig skyldig till en utlänningsförseelse och
- att sökanden genom beslut som vunnit laga kraft inte har ålagts att betala påföljdsavgift för anställning av arbetstagare som vistas olagligt i landet under året då statsunderstödet beviljas eller två föregående år

Förfarandet i förvaltningsärenden regleras i förvaltningslagen som bland annat föreskriver handläggning av ärenden utan dröjsmål, utredningsskyldighet och motivering av beslut. Vid handläggande av statsunderstöd måste bestämmelserna i förvaltningslagen beaktas.

Vid omprövning av ett beslut om understöd tillämpas förvaltningslagen och lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Begäran om omprövning måste göras till statsbidragsmyndigheten som fattade beslutet, dvs. till NTM-centralen i Nyland. Statsbidragsmyndighetens beslut på begäran om omprövning kan överklagas i förvaltningsdomstolen.

TILLÄGGSINFORMATION

Överinspektör Martina Schmidt, martina.schmidt@ely-keskus.fi, tfn. 0295 021 257

Överinspektör Niina Vähätalo, niina.vahatalo@ely-keskus.fi, tfn. 0295 021 286